

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2023 No. 961

Rheoliadau Pensiynau Diffoddwyr Tân
(Gwasanaeth Rhwymediol) (Cymru) 2023

RHAN 3

Penderfyniadau mewn perthynas â gwasanaeth rhwymediol

PENNOD 1

Dewisiadau gwasanaeth a optiwyd allan

Cymhwyso a dehongli Pennod 1

5.—(1) Mae'r Bennod hon yn gymwys i aelod ac mewn cysylltiad ag aelod ("A") a chanddo wasanaeth a optiwyd allan mewn cyflogaeth mewn perthynas â chynllun gwaddol(1).

(2) Yn y Bennod hon—

ystyr "gwasanaeth a optiwyd allan perthnasol" ("*relevant opted-out service*") yw'r gwasanaeth y cyfeirir ato ym mharagraff (1);

ystyr "penderfynwr gwasanaeth a optiwyd allan" ("*opted-out service decision-maker*") yw'r person a gaiff wneud dewisiad gwasanaeth a optiwyd allan yn unol â rheoliad 6(2).

Dewisiad mewn perthynas â gwasanaeth a optiwyd allan

6.—(1) Caniateir gwneud dewisiad ("dewisiad gwasanaeth a optiwyd allan") mewn perthynas â gwasanaeth a optiwyd allan perthnasol A yn unol â'r Bennod hon ac adran 5 o DPGCSB 2022.

(2) Caniateir i ddewisiad gwasanaeth a optiwyd allan gael ei wneud—

(a) gan A, neu

(b) pan fo A yn ymadawedig, gan y penderfynwr cymwys a benderfynir yn unol â'r Atodlen.

(3) Pan y rheolwr cynllun yw'r penderfynwr cymwys, rhaid iddo benderfynu peidio â gwneud dewisiad gwasanaeth a optiwyd allan.

(4) Gweler adran 5(2) i (4) o DPGCSB 2022 ynghylch effaith, amseru a natur ddi-alw'n-ôl dewisiad gwasanaeth a optiwyd allan.

Dewisiad gwasanaeth a optiwyd allan: gofynion ychwanegol

7.—(1) Ni chaniateir gwneud dewisiad gwasanaeth a optiwyd allan onid oes datganiad o wasanaeth rhwymediol wedi ei ddarparu yn unol â rheoliad 4.

(2) Rhaid gwneud dewisiad gwasanaeth a optiwyd allan—

(a) yn ysgrifenedig i'r rheolwr cynllun,

(1) Gweler adrannau 5(7) (i'w darllen gydag adran 4) a 36 o DPGCSB 2022 am ystyr gwasanaeth a optiwyd allan perthnasol mewn perthynas â chynllun gwaddol Pennod 1 (megis cynlluniau 1992 a 2007).

- (b) erbyn diwedd 12 mis sy'n dechrau â'r dyddiad y ceir datganiad o wasanaeth rhwymediol yn unol â rheoliad 4(2)(a), neu o fewn unrhyw gyfnod hwy y mae'r rheolwr cynllun yn ystyried ei fod yn rhesymol o dan yr holl amgylchiadau.

Dewisiad gwasanaeth a optiwyd allan: darfod

8. Pan—

- (a) bo diwedd y cyfnod dewisiad mewn perthynas ag A wedi mynd heibio, a
 (b) na roddwyd gwybod i'r rheolwr cynllun am ddewisiad gwasanaeth a optiwyd allan yn unol â rheoliad 7(2),

mae'r hawlogaeth i wneud dewisiad gwasanaeth a optiwyd allan o dan reoliad 6 yn darfod.

PENNOD 2

Penderfyniad dewis ar unwaith ar gyfer buddion cynllun 2015 neu fuddion cynllun gwaddol

Cymhwys o dehongli Pennod 2

9.—(1) Mae'r Bennod hon yn gymwys mewn cysylltiad â gwasanaeth rhwymediol aelod dewis ar unwaith ("A").

(2) Pan fo gan A wasanaeth rhwymediol mewn mwy nag un gyflogaeth, mae'r Bennod hon yn gymwys ar wahân mewn perthynas â'r gwasanaeth rhwymediol ym mhob cyflogaeth.

Penderfyniad dewis ar unwaith ar gyfer buddion cynllun 2015 neu fuddion cynllun gwaddol

10.—(1) Caniateir gwneud penderfyniad ("penderfyniad dewis ar unwaith") yn unol â'r Bennod hon—

- (a) i wneud dewisiad ("dewisiad adran 6") yn rhinwedd adran 6 o DPGCSB 2022 ar gyfer buddion cynllun 2015 mewn perthynas â gwasanaeth rhwymediol A, neu
 (b) nad oes dewisiad adran 6 i'w wneud mewn perthynas â'r gwasanaeth hwnnw.

(2) Caniateir i benderfyniad dewis ar unwaith gael ei wneud—

- (a) gan A, neu
 (b) pan fo A yn ymadawedig, gan y penderfynwr cymwys a benderfynir yn unol â'r Atodlen.

(3) Pan y rheolwr cynllun yw'r penderfynwr cymwys, rhaid iddo wneud dewisiad ar gyfer buddion cynllun 2015 mewn perthynas â gwasanaeth rhwymediol A, cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol.

(4) Mae penderfyniad dewis ar unwaith wedi ei wneud pan roddir gwybod amdano yn ysgrifenedig i'r rheolwr cynllun a'i fod wedi ei gael.

(5) Ni chaniateir gwneud penderfyniad dewis ar unwaith ond cyn diwedd y cyfnod dewisiad adran 6(2).

(6) Mae penderfyniad dewis ar unwaith yn ddi-alw'n-ôl.

(7) Mae penderfyniad dewis ar unwaith i wneud dewisiad adran 6 yn cael effaith fel dewisiad adran 6 (gweler adrannau 6(5) a (7), 7(1)(b) a 9 o DPGCSB 2022 ynghylch effaith dewisiad adran 6).

(8) Pan—

- (a) yn union cyn 1 Hydref 2023, fo gan A wasanaeth rhwymediol yng nghynllun 2015, a

(2) Gweler adran 7(2) o DPGCSB 2022 am ystyr "the end of the section 6 election period".

- (b) mai'r penderfyniad dewis ar unwaith yw nad oes dewisiad adran 6 i'w wneud mewn perthynas â gwasanaeth rhwymediol A,

nid yw adran 6(4) o DPGCSB 2022 yn gymwys mewn perthynas â gwasanaeth cynllun 2015 A (ac, yn unol â hynny, mae adran 2(1) o DPGCSB 2022 yn cael effaith mewn perthynas â gwasanaeth cynllun 2015 A at y dibenion a grybwyllir yn adran 2(3)(b) o'r Ddeddf honno o'r adeg y gwneir y penderfyniad dewis ar unwaith).

(9) Mae'r darpariaethau a ganlyn o DPGCSB 2022 yn cael effaith mewn perthynas â phenderfyniad nad oes dewisiad adran 6 i'w wneud fel y maent yn cael effaith mewn perthynas â dewisiad adran 6—

- (a) adran 6(7) (dewisiad adran 6 yn cael effaith mewn cysylltiad â phob gwasanaeth rhwymediol yn y gyflogaeth);
- (b) adran 7(1)(b) (darpariaeth ynghylch pryd y mae dewisiad adran 6 i'w drin fel pe bai wedi cael effaith);
- (c) adran 9 (darpariaeth ynghylch personau a chanddynt wasanaeth rhwymediol mewn mwy nag un cynllun gwaddol Pennod 1).

Penderfyniad dewis ar unwaith: gofynion ychwanegol

11.—(1) Ni chaniateir gwneud penderfyniad dewis ar unwaith onid oes datganiad o wasanaeth rhwymediol wedi ei ddarparu yn unol â rheoliad 4(2).

(2) Rhaid i'r rheolwr cynllun, ynghyd â'r datganiad o wasanaeth rhwymediol hwnnw, ddarparu i'r penderfynwr dewis ar unwaith wybodaeth ynghylch amseru, effaith a natur ddi-alw'n-ôl penderfyniad dewis ar unwaith.

(3) Nid yw penderfyniad dewis ar unwaith i'w drin fel pe bai wedi ei wneud ond os yw'r penderfynwr dewis ar unwaith ("PD") yn darparu unrhyw wybodaeth a bennir mewn cais ysgrifenedig gan y rheolwr cynllun sydd—

- (a) yn wybodaeth sydd ym meddiant PD, neu
- (b) yn wybodaeth y gellir disgwyl yn rhesymol i PD gael gafael arni.

Penderfyniad dewis ar unwaith: dewis tybiedig

12.—(1) Caiff penderfyniad dewis ar unwaith ei drin fel pe bai wedi ei wneud mewn perthynas â gwasanaeth rhwymediol A yn union cyn diwedd y cyfnod dewisiad adran 6—

- (a) pan fo diwedd y cyfnod dewisiad adran 6 mewn perthynas ag A wedi mynd heibio, a
- (b) pan na fo penderfyniad dewis ar unwaith wedi ei gyfleu mewn perthynas â gwasanaeth rhwymediol A.

(2) Pan na fo A yn ymadawedig, y penderfyniad dewis ar unwaith ym mharagraff (1) yw nad oes dewisiad adran 6 wedi ei wneud a buddion cynllun gwaddol yw'r buddion sy'n daladwy mewn perthynas â gwasanaeth rhwymediol A.

(3) Pan fo A yn ymadawedig, y penderfyniad dewis ar unwaith ym mharagraff (1) yw bod dewisiad adran 6 wedi ei wneud a buddion cynllun 2015 yw'r buddion sy'n daladwy mewn perthynas â gwasanaeth rhwymediol A.

PENNOD 3

Penderfyniad dewis gohiriedig ar gyfer buddion cynllun 2015 neu fuddion cynllun gwaddol

Cymhwyso a dehongli Pennod 3

13.—(1) Mae'r Bennod hon yn gymwys mewn cysylltiad â gwasanaeth rhwymediol aelod dewis gohiriedig ("A").

(2) Pan fo gan A wasanaeth rhwymediol mewn mwy nag un gyflogaeth, mae'r Bennod hon yn gymwys ar wahân mewn perthynas â'r gwasanaeth rhwymediol ym mhob cyflogaeth.

Penderfyniad dewis gohiriedig ar gyfer buddion cynllun 2015 neu fuddion cynllun gwaddol: cyffredinol

14.—(1) Caniateir gwneud penderfyniad ("penderfyniad dewis gohiriedig") yn unol â'r Bennod hon—

- (a) i wneud dewisiad ("dewisiad adran 10") yn rhinwedd adran 10 o DPGCSB 2022 mewn perthynas â gwasanaeth rhwymediol A, neu
- (b) nad oes dewisiad adran 10 i'w wneud mewn perthynas â'r gwasanaeth hwnnw.

(2) Caniateir i benderfyniad dewis gohiriedig gael ei wneud—

- (a) gan A, neu
- (b) pan fo A yn ymadawedig, gan y penderfynwr cymwys a benderfynir yn unol â'r Atodlen.

(3) Pan y rheolwr cynllun yw'r penderfynwr cymwys, rhaid iddo wneud dewisiad ar gyfer buddion cynllun 2015 mewn perthynas â gwasanaeth rhwymediol A, cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol.

(4) Mae penderfyniad dewis gohiriedig wedi ei wneud pan roddir gwybod amdano yn ysgrifenedig i'r rheolwr cynllun a'i fod yn ei gael.

(5) Ni chaniateir gwneud penderfyniad dewis gohiriedig ond cyn diwedd y cyfnod dewisiad adran 10.

(6) Mae penderfyniad dewis gohiriedig i wneud dewisiad adran 10 yn cael effaith fel dewisiad adran 10 (gweler adrannau 10(4) a (5), 11(3)(b) a (4) a (7) a 13 o DPGCSB 2022 ynghylch effaith dewisiad adran 10).

(7) Pan mai'r penderfyniad dewis gohiriedig yw nad oes dewisiad adran 10 i'w wneud, buddion cynllun gwaddol yw'r buddion sy'n daladwy i A neu mewn cysylltiad ag A, i'r graddau y'u canfyddir drwy gyfeirio at wasanaeth rhwymediol A.

(8) Mae'r darpariaethau a ganlyn o DPGCSB 2022 yn cael effaith mewn perthynas â phenderfyniad nad oes dewisiad adran 10 i'w wneud fel y maent yn cael effaith mewn perthynas â dewisiad adran 10—

- (a) adran 10(5) (dewisiad adran 10 yn cael effaith mewn cysylltiad â phob gwasanaeth rhwymediol yn y gyflogaeth neu'r swydd);
- (b) adran 11(3)(b), (4) a (7) (darpariaeth ynghylch pryd y mae dewisiad adran 10 yn cael effaith, ac effaith dewisiad adran 10 yn darfod neu'n cael ei ddirymu);
- (c) adran 13 (darpariaeth ynghylch personau a chanddynt wasanaeth rhwymediol mewn mwy nag un cynllun gwaddol Pennod 1).

(9) Nid oes unrhyw fuddion yn daladwy o dan y cynllun gwaddol mewn cysylltiad â gwasanaeth pensynadwy A o dan y cynllun hwnnw oni bai—

- (a) bod penderfyniad dewis gohiriedig wedi ei wneud mewn perthynas â gwasanaeth rhwymediol A,

- (b) y bernir bod dewisiad adran 10 wedi ei wneud o dan reoliad 18 mewn perthynas â'r gwasanaeth hwnnw, neu
- (c) bod paragraff (10) yn gymwys.

(10) Pan fo A yn ymadawedig, caiff y rheolwr cynllun, cyn i benderfyniad dewis gohiriedig gael ei wneud, neu cyn y bernir bod dewisiad adran 10 wedi ei wneud, mewn perthynas â gwasanaeth rhwymediol A, dalu i unrhyw berson ("y buddiolwr") sydd, neu a fydd, â hawlogaeth i gael buddion marwolaeth mewn perthynas â gwasanaeth pensiynadwy A y lleiaf o—

- (a) unrhyw fuddion cyfandaliad neu fuddion pensiwn eraill y byddai gan y buddiolwr hawlogaeth iddynt os gwneir dewisiad adran 10, neu os bernir ei fod wedi ei wneud, mewn perthynas â gwasanaeth rhwymediol A, neu
- (b) unrhyw fuddion cyfandaliad neu fuddion pensiwn eraill y byddai gan y buddiolwr hawlogaeth iddynt os na wneir dewisiad adran 10, neu os bernir nad yw wedi ei wneud, mewn perthynas â gwasanaeth rhwymediol A.

(11) Pan fo, ar yr adeg weithredol—

- (a) cyfanswm y buddion cyfandaliad neu'r buddion pensiwn sydd wedi eu talu yn unol â pharagraff (10) i fuddiolwr yn llai na
- (b) cyfanswm y buddion cyfandaliad neu'r buddion pensiwn y mae gan y buddiolwr (ar ôl ystyried effaith paragraff (7) o'r rheoliad hwn neu adran 10(4) o DPGCSB 2022, os oes effaith iddo neu iddi) hawlogaeth iddynt o dan gynllun pensiwn diffoddwyr tân mewn cysylltiad â gwasanaeth pensiynadwy A,

rhaid i'r rheolwr cynllun dalu swm sy'n hafal i'r gwahaniaeth i'r buddiolwr.

(12) Ym mharagraff (11), ystyr "yr adeg weithredol" yw—

- (a) os—
 - (i) gwneir penderfyniad dewis gohiriedig, neu
 - (ii) bernir bod dewisiad adran 10 wedi ei wneud, mewn perthynas â gwasanaeth rhwymediol A, yr adeg y gwneir y penderfyniad neu'r dewisiad;
- (b) fel arall, ddiwedd y cyfnod dewisiad adran 10 mewn perthynas ag A.

Penderfyniad dewis gohiriedig i'w wneud gan A

15.—(1) Mae'r rheoliad hwn yn gymwys pan mai A yw'r penderfynwr dewis gohiriedig.

(2) Rhaid i A hysbysu'r rheolwr cynllun ei fod yn bwriadu hawlio buddion mewn perthynas â'i wasanaeth rhwymediol—

- (a) yn ystod y cyfnod rhwng 3 a 6 mis cyn y dyddiad y mae A yn bwriadu i fuddion o'r fath ddod yn daladwy, neu
- (b) yn ystod unrhyw gyfnod arall y mae'r rheolwr cynllun yn ystyried ei fod yn rhesymol o dan yr holl amgylchiadau.

(3) Ni chaniateir gwneud penderfyniad dewis gohiriedig ond yn ystod y cyfnod—

- (a) sy'n dechrau â'r dyddiad y dyroddir datganiad o wasanaeth rhwymediol o dan reoliad 4(2) (c)(i), a
- (b) sy'n dod i ben—
 - (i) â'r diwrnod 12 o wythnosau ar ôl y dyddiad hwnnw,
 - (ii) yn ddarostyngedig i baragraff (5), ag unrhyw ddiwrnod arall y mae'r rheolwr cynllun yn ystyried ei fod yn rhesymol o dan yr holl amgylchiadau, neu

(iii) os yw'n gynharach na'r amser sy'n gymwys yn rhinwedd paragraff (i) neu (ii), â'r diwrnod cyn i fuddion ddod yn daladwy mewn perthynas â gwasanaeth rhwymedïol A.

(4) Ni chaff diwedd y cyfnod pan ganiateir gwneud penderfyniad dewisiad dewis gohiriedig fod yn fwy na blwyddyn cyn y diwrnod y disgwylir yn rhesymol y byddai buddion cynllun 2015, pe gwneid dewisiad adran 10, yn dod yn daladwy i A neu mewn cysylltiad ag A.

(5) O ran penderfyniad dewis gohiriedig a wneir gan A—

- (a) caniateir ei ddirymu ar unrhyw adeg cyn y terfyn amser ar gyfer canslo, a
- (b) mae'n darfod pan nad oes buddion cynllun wedi dod yn daladwy 12 mis ar ôl gwneud penderfyniad dewis gohiriedig.

(6) Rhaid i A roi gwybod i'r rheolwr cynllun yn ysgrifenedig fod penderfyniad dewis gohiriedig wedi ei ddirymu.

(7) Pan fo paragraff (5) yn gymwys caiff A wneud penderfyniad dewis gohiriedig newydd yn unol â pharagraff (3).

(8) Pan fo'r rheolwr cynllun yn cael hysbysiad bod A wedi marw a bo A wedi gwneud penderfyniad dewis gohiriedig, mae'r penderfyniad hwnnw'n ddi-alw'n-ôl.

(9) Ym mharagraff (5), ystyr "y terfyn amser ar gyfer canslo" yw—

- (a) dechrau'r diwrnod ddwy wythnos cyn y diwrnod ("y diwrnod talu") y mae'r taliad cyntaf o dan gynllun pensiwn diffoddwyr tân yn dod yn daladwy mewn perthynas â gwasanaeth rhwymedïol A, neu
- (b) unrhyw adeg ddiweddarach cyn y diwrnod talu y mae'r rheolwr cynllun yn ystyried ei bod yn rhesymol o dan yr holl amgylchiadau.

Penderfyniad dewis gohiriedig i'w wneud gan berson heblaw A

16.—(1) Mae'r rheoliad hwn yn gymwys pan mai person heblaw A yw'r penderfynwr dewis gohiriedig ("PD").

(2) Pan fo—

- (a) y cyfnod ar gyfer gwneud penderfyniad dewis gohiriedig wedi dechrau yn unol â rheoliad 15(3)(a), ac
- (b) mae'r rheolwr cynllun yn cael hysbysiad bod A wedi marw cyn gwneud penderfyniad dewis gohiriedig mewn perthynas â gwasanaeth rhwymedïol A,

mae'r cyfnod pan gaiff PD wneud penderfyniad dewis gohiriedig i'w drin fel pe bai'n dod i ben yn unol â pharagraff (3)(b) yn hytrach na rheoliad 15(3)(b).

(3) Rhaid gwneud penderfyniad dewis gohiriedig yn ystod y cyfnod—

- (a) sy'n dechrau â dyddiad dyroddi'r datganiad o wasanaeth rhwymedïol a ddyroddir o dan reoliad 4(2)(c)(ii), a
- (b) sy'n dod i ben—
 - (i) â'r diwrnod 12 mis ar ôl y dyddiad hwnnw,
 - (ii) ar unrhyw adeg arall y mae'r rheolwr cynllun yn ystyried ei bod yn rhesymol o dan yr holl amgylchiadau, neu
 - (iii) os yw PD yn gwneud penderfyniad yn gynt, yn union ar ôl i benderfyniad dewis gohiriedig gael ei wneud.

(4) Mae penderfyniad dewis gohiriedig a wneir gan PD yn ddi-alw'n-ôl.

Penderfyniad dewis gohiriedig: gofynion ychwanegol

17. Nid yw penderfyniad dewis gohiriedig i'w drin fel pe bai wedi ei wneud ond os yw'r penderfynwr dewis gohiriedig yn darparu unrhyw wybodaeth a bennir mewn cais ysgrifenedig gan y rheolwr cynllun sydd—

- (a) yn wybodaeth sydd ym meddiant y penderfynwr dewis gohiriedig, neu
- (b) yn wybodaeth y gellir disgwyl yn rhesymol iddo gael gafael arni.

Penderfyniad dewis gohiriedig: penderfyniad tybiedig

18.—(1) Pan—

- (a) bo diwedd y cyfnod dewisiad adran 10 perthnasol mewn perthynas ag A wedi mynd heibio,
a
- (b) na fo penderfyniad dewis gohiriedig wedi ei gyfleu,

trinnir penderfyniad dewis gohiriedig fel pe bai wedi ei wneud yn union cyn diwedd y cyfnod dewisiad adran 10 perthnasol.

(2) Pan na fo A yn ymadawedig, y penderfyniad dewis gohiriedig ym mharagraff (1) yw nad oes dewisiad adran 10 wedi ei wneud a buddion cynllun gwaddol yw'r buddion sy'n daladwy mewn perthynas â gwasanaeth rhwymediol A.

(3) Pan fo A yn ymadawedig, y penderfyniad dewis gohiriedig ym mharagraff (1) yw bod dewisiad adran 10 yn cael ei wneud a buddion cynllun 2015 yw'r buddion sy'n daladwy mewn perthynas â gwasanaeth rhwymediol A.

Penderfyniad dewis gohiriedig: trefniadau trosiannol

19.—(1) Mae'r rheoliad hwn yn gymwys pan fo, pan ddaw'r Rheoliadau hyn i rym—

- (a) A yn aelod actif neu'n aelod gohiriedig,
- (b) A wedi hysbysu'r rheolwr cynllun ei fod yn bwriadu hawlio buddion mewn perthynas â'i wasanaeth rhwymediol, ac
- (c) y cyfnod hysbysu yn rheoliad 15(2) wedi darford mewn perthynas â'r hysbysiad hwnnw.

(2) Rhaid i A wneud penderfyniad dewis gohiriedig cyn diwedd y cyfnod o flwyddyn sy'n dechrau â'r diwrnod pan ddarperir datganiad o wasanaeth rhwymediol gyntaf mewn cysylltiad ag A.